

श्रीः
श्रीमते रामानुजाय नमः
श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः

॥ श्रीमन्नारायणोपनिषत् ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

श्री रङ्गरामानुज महादेशिकन्

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

श्रीः
श्रीमते रामानुजाय नमः
श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः
॥ श्रीमन्नारायणोपनिषत् ॥

हरिं ओम् ॥

अथ पुरुषो ह वै नारायणो - ऽकामयत

प्रजाः सृजेयेति।

ना॒रा॒य॒णात् - प्रा॑णो जा॒य॒ते।

मनः॑ सर्वेन्द्रि॑ - याणि॒ च।

खं वायु॑ - ज्योति॑ - रापः पृथि॑वी विश्व॑स्य धा॒रिणी॑।

ना॒रा॒य॒णाद् - ब्र॑ह्मा जा॒य॒ते।

ना॒रा॒य॒णाद् - रु॑द्रो जा॒य॒ते।

ना॒रा॒य॒णा - दि॑न्द्रो जा॒य॒ते।

ना॒रा॒य॒णात् - प्र॑जापतयः प्र॑जा - य॒न्ते।

ना॒रा॒य॒णाद् - द्वा॑दशादित्या रु॒द्रा

वसव॑स् - सर्वा॑णि च छ॑न्दाग॑ंसि।

ना॒रा॒य॒णा - दे॒व॑ समु॑त्पद्य॒न्ते।

ना॒रा॒य॒णे प्र॑वर्त॒न्ते।

ना॒रा॒य॒णे प्र॑ली॒य॒न्ते ॥

ओम् ॥

अथ नित्यो नारायणः।

ब्रह्मा नारायणः।

शिवश्च नारायणः।

शक्रश्च नारायणः।

द्यावा-पृथिव्यौ च नारायणः।

कालश्च नारायणः।

दिशश्च नारायणः।

ऊर्ध्वश्च नारायणः।

अधश्च नारायणः।

अन्त-र्बहिश्च नारायणः।

नारायण एवेदं सर्वम्।

यद्भूतं यच्च भव्यम्।

निष्कलो निरञ्जनो निर्विकल्पो निराख्यातः शुद्धो

देव एको नारायणः।

न द्वितीयोऽस्ति कश्चित्।

य एवं वेद।

स विष्णुरेव भवति स विष्णुरेव भवति ॥

ओमित्यग्रे व्याहरेत्।

नम इति पश्चात्।

नारायणायेत् - युपरिष्ठात्।
 ओमित्ये - काक्षरम्।
 नम इति द्वे अक्षरे।
 नारायणायेति पञ्चाक्षराणि।
 एतद्वै नारायण - स्याष्टाक्षरं पदम्।
 यो ह वै नारायण - स्याष्टाक्षरं पद - मध्येति।
 अनपब्रवस् - सर्व - मायुरेति।
 विन्दते प्राजा - पत्यग्ं रायस्पोषं गौपत्यम्।
 ततो - ऽमृतत्व - मश्नुते ततो - ऽमृतत्व - मश्नुत इति।
 य एवं वेद ॥

प्रत्यगा - नन्दं ब्रह्म पुरुषं प्रणव - स्वरूपम्।
 अकार उकार मकार इति।
 तानेकधा समभरत् - तदे - तदो - मिति।
 यमुक्त्वां मुच्यते योगी जन्म - संसार - बन्धनात्।
 ओं नमो नारायणा - येति मन्त्रो - पासकः।
 वैकुण्ठ - भुवन - लोकं गमिष्यति।
 तदिदं परं पुण्डरीकं विज्ञान - घनम्।
 तस्मात् - तदिदावन् - मात्रम्।
 ब्रह्मण्यो देवकी - पुत्रो ब्रह्मण्यो मधु - सूदनोम्।
 सर्वभूतस्थ - मेकं नारायणम्।

कारण - रूप - मकार पर - ब्रह्मोम् ।
एत - दथर्व शिरोयोऽधीते प्रातरधी - यानो
रात्रि - कृतं पापं नाशयति ।
सायमधी - यानो दिवस - कृतं पापं नाशयति ।
माध्यन्दिन - मादित्या - भिमुखौ - ऽधीयानः
पञ्चपात - कोप - पात - कात्प्रमुच्यते ।
सर्व वेद पारायण पुण्यं लभते ।
नारायण - सायुज्य - मवाप्नोति
नारायण - सायुज्य - मवाप्नोति ।
य एवं वेद ।
इत्युप - निषत् ॥

॥ इति श्रीमन्नारायणोपनिषत् समाप्तम् ॥